

programma adventsconcert 8 dec 2018 Bachkoor Doetinchem

laatst gewijzigd: 2 jul 2018

orgel: Mirjam Berendsen

harp: Beate Loonstra?

overzicht:

Tallis	O nata lux de lumine	2 min, 5st, a cap
Batten	Magnificat	5 min, 4st, orgel
Victoria	O magnum mysterium	5 min, 4st, a cap
	<intermezzo>	
Scarlatti	Ad te levavi	3 min, 4st a cap
Durante	Magnificat	3 min, 4st, orgel
Hammerschmidt	Machet die Tore weit	2 min, 6st, a cap
Buxtehude	In dulci jubilo	7 min, 3st, orgel en harp
	<intermezzo>	
Bach koralen:	O Jesulein süß	2 min, 4st, a cap
	In dulci jubilo	2 min 4st, a cap
	Wie soll ich dich empfangen (Weihn.)	1 min, 4st, a cap
	Gloria sei dir gesungen	2 min, 4st, orgel en harp collaparte

Thomas Tallis (1505 – 1585)

*** O nata lux de lumine**

Een kunstig stuk muzikaal houtsnijwerk van de bovenste plank. Het knap gedichte Latijn uit de 10^e eeuw en de subtiel polyfone vijfstemmigheid van Tallis resulteren samen in een prachtige bezonken, mystieke klank. Een bijzonder aspect aan de klank is dat noten zoals f en c soms gelijktijdig met hun verhoging (resp. fis en cis) klinken, naar gelang de stemvoering.

(ca 2 minuten)

<https://www.youtube.com/watch?v=MADKEN5aL6I>

<https://www.youtube.com/watch?v=6HFvgjCOo70>

Adrian Batten (±1591 – ±1637)

*** Magnificat (4th Evening Service)**

Een toegankelijk vroeg-barok Magnificat, dat nog steeds een belangrijke plaats heeft in de huidige Anglicaanse kerkmuziektraditie. Net als bij Tallis subtiële polyfonie in een overwegend homofoon klankbeeld. Bijzonder in dit werk is de afwisseling tussen solistisch of klein bezette gedeelten en gedeelten voor het hele koor. Hoewel in de Anglicaanse traditie het magnificat elke avond weerklinkt, past de lofzang van Maria prima in de Adventstijd: de tijd van voorbereiding op het Kerstfeest.

(ca 5 minuten, begeleid door orgel)

<https://www.youtube.com/watch?v=OMETQYP9qPo>

Tomás Luis de Victoria (±1548 – 1611)

*** O magnum mysterium**

Een meesterwerk van de Italiaanse polyfonie zoals die door Palestrina tot school gemaakt werd in de late Renaissance. De Victoria heeft in Rome gestudeerd; het is zeer goed mogelijk dat hij een leerling van Palestrina is. Dit werk bezingt het mysterie van de geboorte van Christus zoals dat in het evangelie van Johannes wordt geduid.

Vertaling: O groot mysterie en wonderbaarlijk sacrament dat dieren de pasgeboren Heer mogen aanschouwen liggend in een kribbe. Gelukkige maagd, wier schoot het waard was Christus de Heer

te dragen.

(ca 5 minuten)

<https://www.youtube.com/watch?v=9xPh-fXYAc4>

intermezzo:

– harp solo ca 5 min (transcriptie van luitmuziek 16/17^e eeuw?)

– orgel+harp (Josef Blanco, Händel?) ca 6 min

Allesandro Scarlatti (1660 – 1725)

*** Ad te levavi animam meam**

Deze tekst uit Psalm 25 wordt altijd als Introitus op de Eerste Adventszondag gezongen. Hoewel Scarlatti voluit Barokcomponist was, ademt dit ingetogen werk een Renaissancistische sfeer, met de lange polyfone lijnen en, geheel in lijn met componisten als De Macque, Frescobaldi en Gesualdo, onverwachte wendingen en dissonanten.

(ca 3 minuten)

<https://www.youtube.com/watch?v=rgAr7IIvEAE>

Francesco Durante (1684 – 1755)

*** Magnificat anima mea**

Een energieke vierstemmige, barokke toonzetting van het eerste deel van de tekst van het Magnificat, nu in het Latijn. Dit werk werd aanvankelijk toegeschreven aan Durantes leerling Giovanni Pergolesi, en ademt daarnaast ook de geest van Antonio Vivaldi.

(ca 3 minuten)

<https://www.youtube.com/watch?v=fWS7lxo8deY>

Andreas Hammerschmidt (1612 – 1675)

*** Machet die Tore weit**

Deze psalmtekst (Psalm 24), die de Koning aankondigt en daarom vaak in de Adventstijd wordt gezongen, krijgt van Hammerschmidt een majestueuze zesstemmige behandeling waarin vaak meerkorigheid wordt gesuggereerd op geraffineerde wijze. De directe muzikale taal is geïnspireerd door bekende composities van Heinrich Schütz, die op zijn beurt beïnvloed werd door Gabrieli en Monteverdi. Hammerschmidt groeide op in Freiberg waar hij een zeer grondige opleiding genoot, en verhuisde later naar Zittau, waar hij uitgroeide tot een van de bekendste componisten van zijn tijd.

(ca 2 minuten)

<https://www.youtube.com/watch?v=SUiO0B4pUEE>

Dieterich Buxtehude (1637 – 1707)

*** In dulci Jubilo**

Een driestemmige koraalcantate met een zeer opgewekt karakter, dit keer met de ongewone begeleiding van harp en orgel. De vele lichtvoetige coloraturen verraden dat Buxtehude dacht aan een kleine bezetting. De begeleiding die origineel voor strijkers is geschreven is bewerkt voor orgel en harp door Wilbert Berendsen.

(ca 7 minuten)

<https://www.youtube.com/watch?v=rSx4PhUwcAM>

intermezzo orgel (ca 8 min) Pastorale Bach?

*** O Jesulein süß, o Jesulein mild (BWV 493)**

Een lied van Nederlandse afkomst: het komt voor in het “Devoot ende profitelijck boecxken” (Antwerpen, 1539). Thans is het bekend onder de titel “O kindeke klein, o kindeke teer.” De baslijn is van Bach, de alt- en tenorstem zijn in passende stijl toegevoegd.

(ca 2 minuten)

<https://www.youtube.com/watch?v=aWuuT2-E0fE>

* **In dulci júbilo (BWV 368)**

- koor: strofe 1 in A (a cap; ca 1 min)
- orgel: In dulci júbilo BWV 608 (2 min)

* **Wie soll ich dich empfangen** (uit Weihnachtsoratorium, BWV 248, deel 1)

(ca 1 min) a cap

* **Gloria sei dir gesungen (uit Cantate 140 “Wacht auf, ruft uns die Stimme”)**

(ca 2 min), met orgel